

HÁSKÓLI ÍSLANDS

Greinargerð við mat á doktorsúmsóknum fyrir árið 2019

Við mat á úmsóknum liggja reglur Háskólasjóðs Eimskipafélags Íslands og reglur Rannsóknasjóðs Háskóla Íslands.

Einnig „**Viðmið og kröfur um gæði doktorsnáms**“, sem samþykkt voru á háskólafundi í apríl 2012, sérstaklega eftirfarandi liður:

„4.2 Faglegar kröfur til leiðbeinenda í doktorsnámi

Leiðbeinandi skal að jafnaði

- hafa lokið doktorsprófi eða jafngildi þess á viðkomandi fagsviði. Hæfnisdómur fyrir starf prófessors getur komið í stað doktorsprófs,
- vera viðurkenndur og virkur sérfræðingur á viðkomandi fagsviði,
- vera í virkum tengslum við innlent og alþjóðlegt vísindasamfélag og kynna það fyrir nemendum sínum,
- hafa birt ritmiðar sem m.a. tengjast verkefni nemanda, á vettvangi sem gerir strangar fræðilegar kröfur,
- hafa sýnt fram á ritvirkni, mælda í rannsóknastigum skv. matskerfi opinberra háskóla, sem nemur a.m.k. 15 rannsóknastigum á ári úr tilteknum flokkum matkerfisins (svonefndum aflstigum) eða sem nemur 30 heildarrannsóknastigum að meðaltali sl. 3 ár. Stjórn Miðstöðvar framhaldsnáms er heimilt að víkja frá þessari kröfu þegar sérstaklega stendur á²,
- hafa reynslu af leiðsögn í doktorsnámi, t.d. með setu í doktorsnefndum, eða umtalsverða reynslu af leiðbeiningu í rannsóknatengdu meistaranámi,
- hafa umtalsverða reynslu af öflun sérteknra frá viðurkenndum rannsóknasjóðum,
- hafa umtalsverða reynslu af rannsóknasamstarfi með alþjóðlega viðurkenndum sérfræðingum á viðkomandi fagsviði utan Háskóla Íslands.“

² Dæmi um slíkt er ef leiðbeinandi uppfyllir ekki kröfu um annað hvort rannsóknastig eða aflstig en uppfyllir vel aðrar faglegar kröfur. Þetta á t.d. við um reynda vísindamenn sem eiga að baki farsælan rannsóknaférl og leiðbeiningarreynslu.

Almenn viðmið við úthlutun:

Miða skal við að doktorsnámið taki ekki meira en 3-4 ár frá innritun að vörn. Miðað er við námslengd deildar sem námið fer fram. Til að mynda getur nemandi í fjögurra ára námi fengið 1 árs styrk árið 2019 ef hann hóf nám 2015 en nemandi í þriggja ára námi sem byrjaði árið 2016, nema að fæðingarorlof/veikindi komi til. Fullan styrk fá einungis þeir sem hófu nám árið 2017 eða 2018.

Mat á verkefnum:

- Að öllu jöfnu skulu tveir óháðir sérfræðingar (fyrir utan sérfræðing í fagraði) meta hverja umsókn áður en að umfjöllun fagraðs kemur.
- Gæta skal þess að yfirlitari sé sérfræðingur á fræðasviði umsóknar. Umsagnaraðilar skulu ekki vera með umsókn í sjóðinn.
- Enn fremur skal meta tengsl verkefnis við fræðasvið leiðbeinenda.

Leiðbeinandi:

- Um styrkhæfi umsækjenda gilda reglur sjóðanna. Í þeim tilfellum þar sem aðalleiðbeinandi er utan Háskóla Íslands skal umsónarkennari í deild uppfylla þessar reglur. Í þessum tilfellum skal meta sérstaklega ávinning Háskóla Íslands af samstarfinu.
- Ritvirkni leiðbeinanda sl. 5 ár.
- Leiðbeinandi sem hefur doktorsnema á styrk, sem hefur ekki lokið námi á tilætluðum tíma miðað við reglur viðkomandi deildar, þarf að gera grein fyrir stöðu nemandans í náminu.
- Frammistaða leiðbeinanda við leiðbeiningu (til að mynda útskriftir).
- Leiðbeinandi getur aðeins haft þrjá nemendur á styrk úr sjóðunum í einu.
- Stjórn Rannsóknasjóðs HÍ má taka tillit til nýrra kennara við mat á leiðbeiningarreynslu. Nýir kennarar eru þeir sem hafið hafa störf á síðustu þremur árum. Er miðað við fyrsta akademíska starf (lektor/sérfræðingur). Ef um sérstaklega góðan nemanda er að ræða má lyfta umsókn umfram það sem ritvirkni leiðbeinanda gefur tilefni til. Þetta kemur þó einungis til greina ef verkefniseinkunn er ágæt.

Nemandi:

- Ritvirkni nemanda.
- Umsóknir þar sem akademískir starfsmenn háskóla eru nemendur lenda neðarlega í forgangsröðun við úthlutun styrkja.
- Frammistaða nemenda í grunnnámi og framhaldsnámi.

Það er á ábyrgð nemanda að greina frá fæðingarorlofi/veikindum eða öðru sem kann að hafa lengt námstíma þeirra frá því sem eðlilegt telst til á umsóknarformi (sjá leiðbeiningar við umsóknareyðublað).

Einkunn umsóknar:

- Fyrir verkefni: Byggir á umsögn og mati fagraðs.
- Fyrir virkni leiðbeinenda: Byggir á mati ritvirkni og leiðbeiningarreynslu (taka skal tillit til þerra kennara sem eru að hefja feril sinn).
- Fyrir nemanda: Byggir á námseinkunnum fyrir grunnnámi og meistaranámi, annarri reynslu og birtingum. Hægt er að leita eftir umsögnum meðmælenda.

Styrkir eftir leið b: Skilyrði fyrir veitingu styrks:

Til að tryggja að þeir doktorsnemar sem hljóta styrk eftir leið b uppfylli sömu kröfur og þeir sem hljóta styrk eftir leið a setur stjórn Rannsóknasjóðs HÍ eftirfarandi skilyrði fyrir styrkveitingunni:

- Styrkurinn skal auglýstur.
- Stjórn Rannsóknasjóðs HÍ metur hvort stúdent uppfylli kröfur um styrkþega sjóðsins í samræmi við viðmið og kröfur um gæði doktorsnáms við Háskóla Íslands og reglur viðkomandi deildar.

Ef þessi skilyrði eru ekki uppfyllt fellur styrkveiting niður.

Tilkynna skal stjórninni um hvaða stúdent hefur orðið fyrir valinu fyrir **10. ágúst ár hvert**. Með þessari tilkynningu skulu fylgja eftirfarandi upplýsingar:

- Ítarleg starfsferilsskrá stúdents – þar með talin staðfest námsferilsskrá við háskóla og ritaskrá.
- Röðun nemanda í einkunnadreifingu við viðkomandi háskóladeild, bæði í grunn- og framhaldsnámi.
- Tvö rafræn meðmælabréf.
- Afrit af auglýsingu ásamt upplýsingum um hvar hún birtist.

Að öðru leyti er vísað til:

- Reglur viðkomandi deildar og Rannsóknasjóðs Háskóla Íslands.
- Viðmið og kröfur um gæði doktorsnáms við Háskóla Íslands.

Niðurstaða skal liggja fyrir í síðasta lagi **1. september 2019**.